

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S. KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizethető csupán a kiadóhivatalban vagy B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábon petitor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beíratásnál 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 20 kr.

Nógrádvármegye főispánjai e században.

A főispáni méltóság e század elején is, úgy mint azelőtt, inkább tiszteleti állás volt, mintsem hogy valami hivatali ténykedéssel lett volna összekötve. A főispánok csak nagy ritkán vettek részt az akkor úgynevezett „közönséges” (rendes) és „különös” (renkivüli) közgyűléseken, melyeken a juritikai, administratív, militaris és minden egyéb apró cseprő dolgok, (például limitatio útján az élelmi szerek) tárgyalattak és döntettek el. Még az insurrectionalis közgyűlést is 1800 évi okt. 24-én nem a főispán, hanem az alispán vezette. Az igaz, hogy a Karok és Rendek ezen nagy számu közgyűlésén az akkori első alispán, borosjenői Muzslay Antal elegikus hangú megnyitó beszédében nagy szomorúsággal jelentette be, hogy a főispán úr ő excellenciája Bécsben súlyos betegségben szenved. De hogy, miként hívták e század első főispánját, azt az 1800, és az 1801 dik évi protokollumukból szoros levéltári kutatás daczára sem voltam képes kitudni, s már már Nagy Iván jeles tudósunkhoz akartam fordulni. Mert bizony akkoriban a főnotárius urak nagyon hézagoss, nem annyira hosszú, mint inkább confusus jegyzőkönyveket írtak össze. Kivéve a jó Puky Sándor főjegyzőt, ez ugyancsak értett a tollforgatáshoz.

Végre nagy kutatás után Balogh Dezső tudós és irodalmis főlevéltárnokunk és barátom szíves közreműködése és erős izzadások után sikerült az 1802-ik évi protokollumból kivilágítani, hogy e században első főispánja volt vármegyének: Gr. Battyán György József, aki 1807-ig nézte ezen nemes vármegye dolgait, és figyelemmel kísérte a Karoknak és Rendeknek az ő cselekedetét.

Tehát Gr. Battyán György József volt az első főispánunk e században. Hiába forgattam 1807-ig a jegyzőkönyveket, nevére többé nem bukkantam. Talán itt sem volt soha. Helyette azonban az első alispán azon borosjenői Muzslay Antal, akiről fentebb tettem említést, és aki 1802-ben alnádorra nevezetett ki. Őt az első alispáni székből Szentiványi János követte, akiből császári és (mert most az ő s a fő) királyi kamarást csináltak.

Id. Muzslay Antal uramnak azonban nagy gondja volt a vármegyére, mert amint alnádornak ment, utóda: Szentiványi János mellé fiát: ifj. Muzslay Antalt tette meg főjegyzővé. (A főjegyzőség különben még akkor a gyalogispánságtól nem nagyon különbözött.)

A második főispánja volt e vármegyének Korompai gróf Brunzvícz József, főtárnok mester. Ez a vármegye kormányát 1807-től 1829. vitte jó és bal szerencse közt. Első alispánjai voltak: Szentiványi János, akiről már fentebb megemlékeztem, azután 1818-tól Gyürky Pál, majd Gyuresányi Gábor. (1829-ben Gyuresányi Gábor mellett másod alispán volt: Tihanyi Ferenc, mostani jeles tollú főjegyzőnk hasonnevű édes atyja.)

A harmadik főispán volt buzini gróf Keglevich Gábor, ki 1829-től 1847-ig, tehát e század eddigi főispánjai között leghosszabb ideig uralkodott. Első alispánjai voltak: 1833-ig Gyuresányi Gábor, 1833-tól 1840-ig Tihanyi Ferenc, 1840—42-ig Sréter János 2842-től Fráter Pál.

A negyedik főispán volt, akit már Szemere Bertalan belügyminiszter kinevezett Gr. Ráday Gedon. A forradalom alatt ő volt e megye élén. Alatta első alispánok voltak: Károlyi János, majd Prónay József.

A forradalom leveretése után a főispáni méltóság megszűnt, s a legfőbb beamterti kormánybiztosnak nevezték. (Kapy és gr. Dessewffy Károly voltak ily kormánybiztosok, kik alatt még elég ürhető élet volt itt a vármegyében. Gr. Dessewffy Károly most sem tett, mint bá-

lokat rendezett s a város és vidék legszebb leányainak és asszonyainak kurizált.)

Az ötödik főispánja volt Nógrádvármegyének: Gr. Zichy Ferenc, a mostani főtárnok mester, volt konstantinápolyi nagykövet, s a gr. Zichy-félé családi uradalom mostani kegyes és érdemekben gazdag seniora. Gr. Zichy Ferenc hevílve jótékonyágáról, áldozatkészségéről és kegyességéről általános szeretetben volt hasonnevű édes atyja példáján, a nógrádi főispánságot nemes áldozatokkal kezdte meg. Első alispánja volt Török Sándor. Űres lévén a hadipénztár, a szükséges sommát Gr. Zichy Ferenc úr tette be.

Ezen főispánság — sajnos — rövid ideig tartott, mert 1861 végén beállott a nagy provizorium, majd 1865-től 1867-ig a kis provizorium. A kis provizorium alatt.

Hatodik főispán volt: gr. Forgách Antal, majd az alkotmány visszaállítása után 1867-től.

Hetedik főispán volt Gr. Forgách József 1872-ig. Első alispánja volt: Fridiczky Lajos, most már nyugalmazott törvényszéki elnök.

A nyolcadik főispán volt gr. Gyürky Ábrahám, aki 1872 évi ápril 22-én vette át e megye kormányzását, s dicsőséggel és a vármegye teljes meglegedésével 17 éven át állott e vármegye élén.

Alispánjai voltak 1872-től 1875-ig Veres Pál, 1875-től 1884-ig Madách Károly, 1884-től: pedig Scitovszky János mostani kitűnő alispánunk.

1800-tól 1889. évi jun. hó 5-kéig tehát 8 főispán kormányozta a vármegyét.

Gr. Gyürky lemondása folytán a legmagasabb királyi kézirat f. évi jun. hó 5-én Gr. Degenfeld Lajost nevezte ki ezen vármegye főispánjává. Ő tehát a 9-ik főispán, ki e megye kormányzatát lesz hivatalva vezetni. Örömmel tekintünk ezen kormányzás elé, mert megvagyunk győződve, hogy Gr. Degenfeld Lajos a nagy ősök nyomdokait fogja követni. Adjon neki az Isten erőt és kitartást: hogy ő is egyik erős és kitartó oszlopa legyen ama hidnak, mely a régi megyei rendszert, az új megyei rendszerrel áthidalja.

H. D.

A főispáni beíratás hivatalos programja.

A június hó 25-ki közgyűlésből kifolyólag — Scitovszky János alispán úr a következő programot becsatolta ki:

Gróf Degenfeld Schonburg Lajos ur Öméltósága főispáni beíratása alkalmából rendezett ünnepélyességek sorrendje.

1889. évi július 7.

Főispán úr járási főszolgabíró vezetése s a sziraki járás bizottsági tagjai s küldöttjei kíséretében Szirakról a reggeli órákban Szécsénybe indul, érkezés s üdvözlés Szécsényben a déli órákban.

1889. évi július 8.

Ünnepi menet indulása Szécsényből reggeli 7 órakor, szécsényi járás főszolgabírájának vezetése alatt, jósonezi, gácsi s füleki járással menethez már Szécsényben csatlakoznak.

B-Gyarmati s nógrádi járás főszolgabírája s küldöttje Főispánt a szécsényi megyei út beszakadásánál üdvözl s b-gyarmati főszolgabíró a menet vezetését átveszi. Járási főszolgabírák a Főispán kocsját megelőzik, míg a bizottsági tagok fogatát a főispáni fogat után haladnak.

Erkezés B-Gyarmatra 9—9 és fél óra közt hol is a nagyhidutca beszakadásának helyén Főispánt B-Gyarmat képviselő-testülete üdvözl.

Menet útját a fentezán folytatva a vármegye székháza elé ér s járási főszolgabírák s Főispán fogatát a felállított diadal kapun át behajtának, míg a kíséret fogatairól a vármegye háza előtt szál le.

Megérkezett Főispánt a lépcsőház emeleti csarnokában az ott egybegyűlt törvényhatósági bizottsági tagok s központi tisztikar nevében s jelenlétében vármegye alispánja üdvözl.

Délután 10 órakor ünnepélyes venni sancte a róm. kath. templomban, melyre Főispánt a törvényhatósági bizottság tagjai, tisztikar s vendégek kísérik.

Isteni tisztelet végeztével d. e. 11 órakor a beig-

tató ünnepélyes törvényhatósági közgyűlés székházunk nagytermében. Belépés csak a megküldött jegyek előmutatása esetén lesz megengedve.

Közgyűlés után tisztikar tisztelegése s bemutatása, hatóságok, testületek, egyletek küldöttségek tisztelegése.

Délután 2 órakor főispáni ebéd, melyre külön meghívók adnak ki.

Esti 9 órakor Főispán tiszteletére B-Gyarmat közönsége által rendezett faklyásmenet ünnepi szónoklattal s általános kivilágítás.

Tízórákor székház nagytermében a tisztviselői nyugdíj alap javára rendezett táncvigalom.

Felhívás és értesítés.

Városi képviselőtestületünk egy akarattal és örömmel elhatározván, hogy főispánunkat: gr. Degenfeld Lajos ur ő méltóságát f. július hó 8-ikán végbenemő székfoglalója alkalmából városunk részéről is lehető legnagyobb díszszel és kitüntetésekkel fogadjuk; ugyanazért szíves meheztartás végett tudatom és egyszerű mind bizalommal felkérem összes polgártársainkat, miszerint:

1) lakóházaikat városszerte holnap már korán reggel nemzeti zászlókkal felfelbogarozni, a Szécsényi és Főútelekre szolgáló ablakokat pedig, a merre reggeli 9 órakor az ünnepélyes bevonulás történni fog, virág és szőnyegdíszszel is ellátni szíveskedjenek. A házak felfelbogarozása mindaddig tart, míg a főispán úr körünkben fog időzni.

2) Ő méltóságát a képviselőtestület és a polgárság nevében, a Főúteleknek a Szécsényi utcával érintkező pontjánál felállítandó árbócson diadalkapun belül a város főbírája fogja üdvözölni, miért is a képviselőtestület és előjáróság tagjain kívül a városunkban létező összes hitefekezetek és testületeknek, ide érve a t. ügyvédi kamara az orvosi kar, a kereskedői és ipartestület, az önk. tűzoltó, a dal és tornaegylet t. tagjai, valamint az iparos ifjúságot s a földmives gazdákat is ezennel felkérem, hogy már reggeli 8 órakor a városházán, honnan a kiindulás történni fog, gyülekezni zászlósan szíveskedjenek. Üdvözlés után a küldöttségek hintóra ülve csatlakoznak a főispáni menethez s ő méltóságát a megyeházig kísérik. Bevonulás ideje alatt a holt helyiségek ajtai zárva tartandók.

3) A megyeházig terjedő útvonalon az összes tanintézetek növendékei, valamint a diadalkapunál hely nem foglaltatott nagy közönség — a szabályozott gyalogjárók sorfalat képezend. A rend fenntartása végett, a hivatalos közegeken kívül, nemzeti kokárdával ellátott ifjúsági díszrendezők fognak felügyelni. Hölgyek részére a zárta és a Szilagyiház előtti gyalogjárók lesznek fenntartva.

4) A róm. kath. templomban 10 órakor megtartandó „Veni Sancte” alkalmára a templom padszakaszai és hajója kizárólag a főispán ur és ünnepi kísérete részére tartanak fel; a kíséretet képezik a szomszéd törvényhatóságok küldöttségei, a vármegyei bizottsági tagok, a vármegyei tisztviselők; a kir. törvényszék, ügyészség és járásbíró, továbbá a kir. kincstár hivatalnokai, a honvédelmi és esendő tisztikar, a városi képviselőtestület és előjáróság tagjai; valamint a 2) pontban felsorolt testületek küldöttségei, akik mindannyian d. e. 10 órakor a vármegyei nagytermében gyűlnék össze, s e célból a törvényhatóság részéről vendégjegyekkel ellátva.

Hölgyek részére a templom korusára szülő belépti jegyek végett, az arra igényt tartók, vasárnap délelőtt 9—11, s délután 2—4 óra között a városházán a rendőrtanácsosi hivatalban jelentkezhetnek.

5) A városi képviselőtestület és előjáróság, valamint a különböző hitefekezetek, testületek és egyesületek tisztelegése a főispán úrnál közvetlenül az ő beíratása és székfoglalója után, d. e. 11 és 12 óra között fog megtörténni; ugyanazért azemlélt testületek tagjai díszmagyar avagy egyéb ünnepi ruházatban 11 órakor a vármegyei nagytermében a főispán úrnál gyülekezzenek; a midőn is az alispán úr által meghatározandó sorrendben fognak bevezetettetni ő méltóságához.

6) Az általános önkényes kivilágítás, valamint a faklyásmenet is pontban esti 9 órakor vesndi kezdetül.

A faklyásmenethez kiinduló ponttúl a városháza szolgálatán, a képviselőtestület, előjáróság és a polgári testületek tagjai 8 és fél órakor a tanácssteremben gyűlekeznek; együtt lévén: a menet a vármegyei háza térre vopul, hol a zene és az egyesült dalegyletek hazafias dalának elhangzása után, a meghívandó főispán urat a város közönsége nevében Sztranyavszky Geza kir. közjegyző úr üdvözölni. Ezután ugyancsak ének és zeneszó mellett a díszmenet visszatér a városházára. Mire ő méltósága a főispán gróf úr scta körutat tesz a kivilágított városban.

Fennnyi Károly, városi főbíró.

Tisztelegés Gyürky Ábrahám grófnál.

A felső járássok és Losoncz városának számos,

mintegy 80 tagja tiszteltelt jun. hó 22-én Kis-Teren-nen gr. Gyürky Ábrahámmal. A L. és V. tisztelt lap-társunk leírása szefint, a kis-terennei fogadó terme egy-szen megtelt az üdvözlők sokaságával. A losonezi, gucsi és füleki járás küldöttségét Török Zoltán losonezi és Szakall Ferencz füleki orsz. képviselők vezették. A rend-jeleivel ékesített grófhöz Török Zoltán a következő be-szédet intézte:

Nagyméltóságú gróf, melyen tisztelt kegyelmes úr! A Nógrádmegye felső részét képező losonezi, gucsi füleki járasok és Losonez rend. tan. város megyebizott-sági tagjainak s összes lakosainak képviseletében állunk ime nagyméltóságod előtt. Nem azért jöttünk ez alkalmommal ide, hogy koronás királyunk és hazánk irányá-ban fennálló kötelességeit híven s odaadólag teljesítő állampolgárt magasztaljunk; azért sem, hogy a kiváló megyebizottsági tagot dicsőítsük, sőt azért sem, hogy a lovagias gondolkodású és előzékeny főúr irányában le-rőjjük a tisztelet adóját; a jogezim mindezekre meg-van, de mi nem azért jöttünk; mert hisszük és tevé-keny multadát ismerve tudjuk, hogy a haza, a várme-gye s a társadalmi élet egyes alkotásainak érdekében rád váró nagy mérvű feladatok elől meghátrálni soha-sem fogsz. Ezúttal egyedül azért jöttünk, hogy 17 évi főispáni működésed fölött akkor, mikor az itelethozatali joga immár a történelem, elismerésünket kifejezzük, 17 esztendő nagy idő. A bölcseben játszódo gyermekből pályavégzett ifjú, ebből pályáján messze haladt érett korú férfi, emeből öreg, nem ritkán törődlött agg vál-haték ily idő alatt. Elég nagy idő ez arra, hogy egy társadalom irányát megváltoztassa, hogy egy generáció végkép kivesszen s helyébe egészen más gondolkodási s irányú nemzedék lépessen. Mi teszünk ma bizonyossá-got arról, hogy a vármegye valóságos és jól felfogott érdekeit ily nagy idő alatt szemeid előtt tartottad min-dig, mi teszünk tanúságot arról, hogy ezen idő alatt nem volt jogkereső, kinek igazságos ügyét hatalmas befolyással odaadólag ne támogattad volna; mi te-szünk lsten és emberek előtt bizonyosságot arról, hogy 17 éven át a vármegyében a békés együttműködést előmozdítani, a politikai partoskodást a megye termén kívül tartani senkinek sem fekdtt annyira szíven, mint nekéd. Mi a felvidékiek, tudjuk ezt legjobban, mi nek voltál, s mi éreztük legfajdalmasabban, mit veszítettünk. A hála az, kegyelmes úram és az elismerés, mely min-ket ide hozott. Engedj azon tudatban távoznunk őr lakodból, hogy ha bár a főispáni széket elhagytad is, velünk együtt, élünkön fogsz a közsé, előmozdításában lankadatlanul küzdeni; és ha zászódra, a min nem ködkedhetünk, az igazság és méltányosság lesz felírva, mi léged követni fogunk!

Ezen, több éjlenztől megszakított beszédre Gyürky gr. így válaszolt: Tisztelt barátim! Ki ne hallott volna már a közelet halátlanságáról beszélni? En részemről erről nem panaszkodhatom, mert immár befejezett 17 éves főispáni működésem azzal látom dusan megju-talmazva, hogy ezen hosszú idő alatt elkövetett minden mulasztásom és mondjuk ki, minden hibám elfeledve, a megye melyen tisztelt közönsége részéről mindenütt csakis az elismerésnek csekély érdemeimet messzire túl-haladó nyilvánulásával találkoztam. Fogadjátok kérlek, ti, kik ez alkalommal engem most annak egy újabb jelével leptek meg, szívem mélyéből érzett halás kö-szönetem kifejezését; legyetek, kérlek meggyőződve ar-ról, hogy e mai nap kedves emléke előttém örökre fe-lejthetetlen fog maradni. Hosszabb ideig hatalmi pol-czon levő emberek gyakran egészen bele szokták magukat élni nélkülözhetetlenségük s pótolhatatlanságuk képe-zetében; innen magyarázható azután és némileg talán menthető is a hatalomhoz minden áron való göresős ragaszkodás is azon idegesen beteges kapaszkodás talán már csak annak foszlányaiba is, mely aztán őszinte bá-rátaiknak mély sajnálatára, de elleneiknek annál nagyobb károsomra kutterfórást képezi a szerencsétlen gyenge-séget, inkonszisztenciát szülő kapkodások és minden jó érzést sértő ellenmondások megszügyenítő láncozotatá-nak. A történelem, fájdalom, több ilyen szomorú példát mutat föl. En nélkülözhetetlenségemben nemcsak soha nem hittem, sőt ellenkezőleg, meg voltam győződve mindig, hogy távozásom maga után ért hagyni nem fog, és ezen tudat tévé könnyűvé-elhatározásomat: ál-lásomtól megválni. Most immár megszűnővén intéző lenni, mint egyszerű napszámos fogom kötelességemnek tar-tani részt venni a közügyekben, részt venni pedig azért, hogy azok, kik iránt örök hálára érzem magam köte-lezve, szavazatomat soha és sehol se nélkülözzék. Végre engedjétek meg tisztelt és kedves barátaim azon kéré-ssemel fordulnom hozzátok, hogy ha már elvesztetté-tek régi főispántokat, tartsátok meg szíves jó indula-tatokban régi hű, jó barátokat, kinek szíve élete utolsó napjáig irántotok őnzetlen ragaszkodással érezni s érte-tek verni sohasem szűnik meg. Többszörösen meg-meg-ujuló éjlenzés követte e szavakat.

Trefort-emléknap-pély.

Lapunk múlt számában is jelzett eme kegyeletes emléknapot jun hó 29-án a megyeház nagytermében Komjáthy Anselm kir. tan-felügyelő ér. következő beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt közönség!

A b. gyarmati közönség-polgári és állami elemi iskolák tan-területének kezdeményezéséből több tanügy barát szíves közre-működésével rendezett emléknapra gyűltünk össze, melyen midőn az elnöki széklet elfoglalom, keblemet igen kedves és boldogító érzet árasztja el egyrésztől azért, hogy oly díszes közönséggel rész-véte és érdeklődéssel mellett tartott emléknap előadásoknál tiszteltettem meg. Emlétemek és felszólalásoknak köszönhetően igen nagy becsű pályabér esem megtisztelt bízalom, és oly kitüntetés, mely én napjaim kedves emlékeim közé fog tartozni de igen kedves és kellemes érzés tölti el keblemet másrésztől azért, mert e mai emléknap egy oly nagy feladatot, ki közművelődés ügyének fő vesztőre és nagy apostola, nagy hazafi és nagy állam fér is volt a hála és kegyelet adóját kívánjuk leírni.

Oly ánnepet állok, melynek megtartásával hazánk köte-lezettségét is teljesített, mert szebb és jobb jövőre csak azon nem-zet érdemes, melynek dal a haza multjának és dicsőült nagyjainak emlékeit tiszteli.

A magyar nemzet kálvária történetében oly koross

hot alkotó Eötvösünk emléke. Érc szobor állítással örökítetett meg, mert nemzeti kultúránk új templomának alapkövét ő tette le. A népoktatásról az az az üdvös tény, melyről népünk anyagi és erkölcsi szebb jövőjét és imádtott hazánkban a kultúr államok első sorába emelését várjuk, egy magában is oly mű, mely alkotóját halhatatlanná teszi. Ezen halhatatlan emléku nagy fér-sőt alkotásába és tovább fejlesztésében egy szellemi nagy-a-gáról már előbb ismert nagybölcsészü állam férő követte s ez Trefort Ágoston volt, ki egy a népnevelés esztendőnek, mint a magasabb tudományok és szép művészeteknek mai fokára eme-lésével szerezett nagy érdemeiért.

A magyar nemzet halászártában lesz megörökítve, az ily örökítés pedig latin szóval élve, a crepescendium!

Köznevelődési ügyeink mai előhaladását és fejlődését történetét ismerjük ugyan, de azért jól fog esni lelkünknek egy kis visszapihlantást vetni legalább azon közel multba, melynek emlékeivel ánnepeltünk élete van egybe forrva, minthogy azonban ennek előadására egy ifjú barátunk és ügytársunk vállalkozott, én csak annak jelzésére szorítkozom, hogy e mai ánnep az örök dicsőség korába hálótört Trefort Ágoston vallás és közoktatás-ügyi volt miniszternek emlékének van szentelve s midőn ezen ánnepet elcsenél [megnyitott szerezcsém van, ezt a résztvevő igen tisztelt közönség szívesen üdvözlöte mellett azon lellem mélyé-ből fakadó óhajjal tesszem:

Adjon a magyarok lsten hazánkban sok oly jeles férfit, kik e díszes megyeház homlokzatán is olvasható jelesdört „a köz-ügyért” élnek és egész életüket a haza és emberiség javára szen-telve oly nagyok és dicsők lesznek, minő ánnepeltünk Trefort Ágoston volt.

Áldott legyen emlékezte!

A megnyitó beszéd után Pajor István szavalt el alkalmi odáját, melyet lapunk múlt számában közöltünk.

Kerekután Draga József olvasta fel emlék beszédét, melyet egyel-mel halgatott végig a közönség. Az emlékbeszédet egész-terjelmében közöljük.

Emlékbeszéd

Trefort Ágoston felett II. Gyarmaton a székház nagytermében . előadva 1889. jun. 29-én.

Gyarló végzettségű sokaknak csak akkor hul-latni könyvet, midőn szeretteik felett összeomlanak a sírhantok, zeng a halotti ének . . . Gyarló végzet-lap-szatalni azt, hogy sokan a közönséges emberről rövi-debb a nagyobb alakról valamivel hosszabb időn han-goztatják elhunytuk utáni fájó megemlékezésüket. De el-mondható vigasztalódásul a krónikással, hogy a ma-gyar 3 éven gyászolta szl. Lászlót s a közelet terén kidültekkel ma sem tesz máskép. Gyászolja őket szívé-ben. Emléket állít nekik a legbékésebb sírkertben: történetünkben s nem ismerve különbséget napok, hóna-pok, évek, évszázadok között, kegyeletesen emlékszünk meg rólok s hogy minél nagyobb mérvben lissék nagy vesztésünk, foglalkozunk csodás, isteni adományokkal: életükkel, nagy szellemükkel és szellemi örökségükkel.

Trefort életének első szakja azon zsenge és serdülő

kor, melyben a sors által szűbott irányok egész életre kihatók. Avagy nem hatott-e ki Trefortnak egész éle-tére az, hogy Homonnán szláv nemzetiség lakta vidéken született, hön szeretett szülőit egyszerre elvesztette s ár-vaságában Csáky Petronella könyörült meg rajta és gyakorolta felette a gyámkodást fölserdült koráig? A korán bekövetkezett vesztésnek és a nyert kiváló gyám-kodásnak tudom be azt, hogy Trefort lelkében megfog-gant az emberbaráti szellem s volt szövétnéke élete uljaira.

A nagy emberekre, az alkotni hivatottakra min-denkor hatással volt a külföldön, a művelt nyugaton tett utazás. Többször való előállítása lelkükben annak, mennyire elül áll műveltség dolgában a nyugat s meny-nyire mi, megtermé azon emberi erőt felülmulni lászó elhatározást, mi egy Bessenyei Györgyöt, Széchenyi Ist-vánt jellemez s Trefortnak is adott nemes jellegel. Tre-fort sokat utazott, általa egygyel több a tanított arra nézve, hogy utazni: életiskola. Később is terhes állam-ügyek elől akárhanszor utazni menekült, de mikor kö-zeledni vélte végnapjait, nem nyujthatt nekí vigaszt az erős levegő felső-austriai kies vidék sem. E hazába vágyott, azon föld keblében akart sírba borulni, mely-hez annyira vonzódott. Utazásairól, a tapasztaltakról írt. Eltörölhetlenül hatottak reá a külföldön látottak. Tap-sasztalható ez alkotásain, melyeket azonban a magyar szellemmel nem hozott összeütköző helyzetbe.

A centralisták iskolájában sokat tanult. Szabad-elvűsége, politikai meggyőződése, a tudományok nép-szerűsítése, irói hajlamának tova fejlesztése e közben fogantak, e körből indultak ki s tevék nagygyát. Szalay László szelleme a nagy faj képességeire és belügyi kor-mányzatára, nemzeti jellegére inté; Lukács Mór a pénz-ügyekre, nemzetgazdáltsátra irányította. Trefortnak e térre amúgy is ki kiesapkódó hajlamát; Br. Eötvös Józseftől még sok olyant hallott, átvett, amit mint közoktatásügyi miniszter végrehajtott.

Trefort életének 2-ik szakába lépett, mikor először lett országgyűlési képviselő 1843-ban. Azóta — az ön-kényuralom — korát leszámítva örök elszunynyadtáig viselte a honatjai tisztet.

Történészeink bebizonyították, hogy az angol és magyar alkotmányok sok tekintetben rokon fejlődésen mentek at. Trefort e kérdésbe is belenyult s úgy találá, hogy a magy. közönségre igen tanulságos volna az an-gol forradalom történetének megírása olvasása. Megszé-lyezte hát az adatokat nagy törődéssel, költséggel s meg-írta a mű l. kötetét, de ki nem adhatta, mert darva kezekkel az önkényuralom nemzetiségeket egymás ellen uszító politikája s egy nagy zsoldos tömegnek virányai-kon való megjelenése minden virágzást előltenek; csak a harcz foglalkoztatott mindenkit 1848—49-ben.

Tetterős, tehetséges fiatal ember, államtitkárként alkalmazva Klauzál Gábor földm. ipar és keresk. ügyi — óriási ügyforgalmú miniszteriumában — családí éle-tének első évében, hírlapirodalommal, tudomány buvár-lással foglalkozva s buzogva nagy mértékben a magy. nép jogait kifejező Kossuthi elvekről vajjon mit érezhe-tett, mikor tova s tova szárnyalt a hír: szabadságunk sárba tiporva, az orosz czar előtt és a jelenés, hogy magy. ország lábai elé került? Mit érezhetett? Azt, mit minden igaz és hiv magy. érzett: honfői büti, kétség-beesést. Az elnyomók jogtalanul törő boszuját kikerü-lendő, a külföldre utazott.

Az önévdelmi harcz utóvíharának lecsillapodtatával hazatért és Békés-megyei bírtokár felesége örökön él csendben, visszavonultan. 1861-ben az elnyomatási kor-szak vége felé derengeni kezdett a szabadság hajnala.

Trefort Gyoma képviselőjeként foglalt helyet az ország-gyűlésen s ekkor tartott beszámolóit és programm be-szédét az 1848-ban kivitt törvények, elvek fontartá-sát hangoztatta.

Élete III. szakába akkor lépett Trefort, a midőn megtörtént Austriával a kiegyezés, s őt kétszer is meg-kinálták miniszterséggel és harmadszorra végre elfogadta azt s lön vallás és közoktatásügyi miniszterre 1872. sze-ptember 2-án s viselte e tárcza tisztét élete végeig.

Elérkeztem Trefort munkáságának betetőző részéig. Oly helyen elmondhatom azt, a mi legjobban jellemzi: mit s hogyan alkotott Trefort hazai kultúránk s a tan-ügy terén.

Mióta van Magyarország, a népoktatása érdekében annyit nem tett államférfi, mint br. Eötvös és Trefort. Eötvös megalkotta a népoktatásügyi nagy szabási tör-vényjavaslatot, az országgyűlés törvénynyé érlette, vég-rehajtását a sors Trefortra bízta. Kétkedni lehetett volna ez időben a felett: lesz-e foganata a meghozott tör-vénynek, mikor nálunk mindennel inkább törődtek, mint a nép oktatásával s a népoktatás ágazata a vallás és közoktatásügyi miniszter munka körében egy maga szá-mot tevő. Hála az égnek! Egy évtizedes sáfarkodás multái örömmel visszhangzott a tanulság országszerte, hogy Trefort valóban szerencsésen hajtottá végre a népoktatásügyi törvényt. A népiskolák száma elszapo-rodott. Ellátva népiskollakkal az olyan helyek is, me-lyek azt csak hírből ismerék s hogy még ma is vannak ilyen helyek, azt nem a kormányzat idélenségevel, mint inkább pénzügyünknek más térre utalt, költségekkel egybefüggő áldozataival hozhatui kapcsolatba. A nép-oktatás ügyének haladásá maga után vont a néptani-tók tekintélyének, elismerésének növelését. Anyagi olda-láról e dolog legtanácsosabb volna nem szólni. Az általában véve nem üti meg azon mértékkel, melyet a társadalom, a mai korszellem a tanítókkal szemben tá-maszt. A néptanítók nyugdíja sem oly mértékű, a mi-lyen mértékű, farsztó és messze jövőnkre kiható a munkálkodásuk.

A népoktatásnak megfelelő hajlékai Trefortig alig voltak. Mena; ott díszlegnek hazánk szerte és dicsőitük megalkotójukat.

Azt vallotta maga Trefort, hogy a népoktatás mennyiségben megfelelő, de minőségben nem. Igaza volt. Még a romokat is nehéz kiáni, hát még városi építeni! S mi nehezebb, mint a szellem, értelem fejlesztését a megfelelő fokig érlelni? Nemzedék öltő idők kellene ahhoz, hogy a népoktatás minősége a mennyi-séghez arányuljon, de végrehajtható e kezdet; Trefort megmutatta, hogy miképen.

Trefort emléket eredeti alkotások is hirdetik. Meg-örökítik nevét a szakoktatás, a nőnevelés s a magyar nemzet nyelvét, szellemet beplántálni az ifjai nemze-dékbe, a népbe az elemi oktatás által.

Trefort nem tévesztette szemei elől a polgárság egészleges társadalmi középosztályának erősítését. Egyen-súlyozni akarta ezzel az aristokrata és a szélső demok-rata elemeket. Hitte, hogy bent és kelet felé az iparnak és a kereskedelemnek örökéint helyt állanunk célnak és rendeltetésünk s azért már a népoktatási intézetek-nél taníttatla az ipart, szervez polgári iskolákat a polg. főfoglalkozások tekintetbe vételével ipari, keresk., gaz-dászati és bányászati szaktanfolyamokkal megbovitva.

A mai szellem kevesli az elemi iskolában tanultak-at. Az élet sokat elmos az el. iskolában szerzett isme-retekből. Hogy ez ne következék be, hogy az eselleg elmaradott tanulók valami csekélységet tudjanak a leg-szükségesebbekből, létesültek Trefort idejében az alsó-foku ipar és keresk. iskolák, a földmives elem javára az-u. n. ismételő iskolák.

A középisk. törvényjavaslat negyszeri átdolgozás után Trefort idejében látott napvilágot s véget vetett a középiskolák némelyeiben folyt üzérkedésnek, körvona-lozza az érettségi vizsgálat jelentőségét, államsegélyeket tesz hozzáférhetőkké a felekezeti intézetek javára s így versenyre ösztönzi azokat.

A bpesti egyetemet európai színvonalra emelte. Szabályozta a vidéki jogakademiákat, a kolozsvári egye-temet a rendelkezésre álló csekély pénzzel.

A műipartól, a művészetektől sem feledkezett meg. Nyugat Európa módjára ezeknek is adott lendületet.

Államnak államában keletkezése egységbomlasztó, 7 felekezeti, 7 nemzetiség között a külről jövő nyomá-sok következtében mindig akadhat olyan, mely egyházi autonomia ezimén nemzetiségi táv üzelmeket enged meg magának — az államrendszert bomlasztván ez ál-tal. Az állam főfelügyeleti jogának a jogegyenlőség elve alapján az összes felekezeti iskolákra kiterjesztése poli-tikai-korkivárlalom nemzeti létkérdés volt tehát. Az áll-am az autonómiának nem ellensége, de mint legfőbb hatalom ez államban, jogot formál magának felekezeti és magániskolák főfelügyeletében. Trefortnak sok keser-rűséget okoztak, ennek el nem ismerésével és kissé összekuszált magyarizátával.

Az akademia feladata, sokban megegyez a cultus miniszter magasztos feladatával, vagy annak betetőzé-seül, elősegítőjeül szolgál. E felfogás, meg az, hogy Treforton nem fogott az évek száma, örök ifjúnak lát-szott s a folyton kitartó munka volt eleme — juttat-ták 1885-ben gr. Lónyai Menyhért helyébe akademiai elnökké.

Vázolásomban két mozzanata Trefort sajátosság egyéniségének vonja magára figyelmét a szemlélődőknek: a nagymérvű és sokoldalú munkásság és ennek másfél évtizedes minisztersége alatti tartama.

Színfe megfoghatatlan dolog, hogy a testileg, szer-vezetileg gyöngye emberek koruk előbbre haladtott sza-kában nagy bánatuk, szerencsétlenségek, ok nélkül el-lenük intézett támadások dacára se törnek meg. Az erkölcsi erő bámulatos bennök. Trefortot is a nagy erkölcsi erő jellemző, baj magán és nyilvános életében egymásután érte, ő meg nem törött és valószínűleg meg nem törik még, ha nálánál erősb tényező — vég-zetünk s ennek végrehajtója a halál ki nem ragadja az elők sorából egy lovagias, érdemeket mindenkor nagy-

rabcsúlt és ünnepelt nemzetnek nagy és őszinte bánatára.

Sok ritka ragyogású csillag fénye verődött már vissza honi földünkről, még több feltűnt, kapraztató fényével gyönyörködte, aztán elveszett.

Az ember még lesz, megérdemli életét, mert küzdve el, aztán meg törve hull a föld ölébe, bezárul felette a sír szája s miután sorsunk a feledés és feledtetés, a feledés éje borítja nevünk. A legnagyobb lelkek porhüvelyé is a kegytelen és végtelen idők árjában földanyaggá válik, de nem így szellemük. Az túl éli a testet.

Trefort feste a sírban, de szelleme közöttünk. Emlekezete a leghöbbsz kegyelekre int.

A multa névze e mai kegyeletes emlékünnepegyünk megnyugvást nyújtson, a jövőre névze a mult tapalságából merítve szüntelen előtünk lebegjen e szót, ez eltökélt föltevés: mint Trefort — hassunk, alkossunk, gyarapítsunk, hogy fényre derüljön hazánk!!

Druga József.

A b. gyarmati ipartestület f. hó 3-án Kommerell Gyula elnöklele alatt tartotta meg havi rendes gyűlését.

Az elnök bejelentette a június hó folyamán eszközölt szegődöttéseket és szabadításokat, melyeket az előjáróság tudomásul vett.

A folyó ügyek között első sorban tárgyalatott a városi képviselőtestületnek a méltóságos gróf Degenfeld Schomburg Lajos főispáni beigtatása alkalmából f. hó 8-án rendezendő ünnepélyességekre vonatkozó megke-rese, melyben fellelt híva az ipartestület és a hozzá-tartozó ifjúsági egylet az ünnepélyekben való részvételre. Az előjáróság a képviselőtestület megke-reését készség-gel magáévá tette s e tárgyban a következő határoza-tokat hozta: a bevonuláshoz kirendeltetik a testület minden tagja s a hivatalos helyiségben való gyülekezés után az ünnepélyt rendező bizottság által kijelölt helyre vonulnak. A testülethez lesz számítva az ifjúsági egylet is; mindkét testület zászlója alatt, elnökeik által fog vezettetni. A fáklyás menethez fáklyavivőnek 40 önálló és 20 segéd lesz kirendelve. Az előjáróság felhívja a testület összes tagjait arra, hogy f. hó 8-án házaikat fellobogozzák és este ablakaikat kivilágítsák. A beigtató közgyűlés után az ipartestület is fog tisztelegni a méltóságos főispán úrnál. A tisztelgő küldöttség tagjai Kommerell Gyula elnöklele alatt a következők: Rády István Molnár Ferenc, Gutman István, Lauricz József, Makkai Sándor, Meisner József, Lévy Pál, Paudler József, Frey Miklós, ifj. Gaál Lajos, Schultz János, Petrovics Mátyás Gescheit Armin, Pányik András, Juhász József, Lehoczky László, Hegedűs Gergely.

Tárgyalatott Klementisz Ádám kérvénye melyben 6 frt tagságdíj hátralekának elengedését és az ellene folyamatba vett végrehajtás beszüntetését kéri. Kérésének támogatására felhossa, hogy a testületi gyászlobogó többszöri vitele által a testületnek díj nélkül tett szolgálatot. Az előjáróság e kérvénynek helyet nem adhatott, mert a zászlóvitel a testület által soha sem díjaztatott és Klementisz Ádám nem is volt rendes zászló-vívó, mert ezen tiszlet többször mások is teljesítették, kiknek azonban eszközbe se jutott ezen csekély fáradságért díjakat számítani. Külömben az előjáróság, hogy jövőben ily követelésekkel senki elő-ne-álljon, aként intézkedett, hogy minden temetés alkalmával más zászlóvivó lesz kirendelve; így Klementisz Ádám fel lesz mentve az állandó zászlóvivés alól.

Olvastatott Gyürky Pál nősabó panasza Varga Jánosné ellen, melyben a panasz tétel mellett kéri az ipartestületet, hogy Varga Jánosné ellen a szolgabírói hivatalnál tegyen jelentést, mivel iparengedély nélkül segédmunkásokat folytatja a nősabóságot. E panaszt és kérvényt az előjáróság egyszerűen tudomásul vette, mivel a nevezett nő ellen, már a mult hóban megté-tett a feljelentés a szolgabírói hivatalhoz.

Az elnök bejelentette, hogy Klein Roza varrónő záros határidő alatt lett utasítva, hogy iparengedélyt kíváltsa, mert ha ezt elmulasztaná hatóságilag fog ipar-ágának segéd munkásokkal való üzésétől eltiltatni.

A nagyméltóságú Földmívelés Ipar és Kereskedelemügyi miniszter nr. díjmentesen megküldötte a testületnek az 1885. évi országos kiállításra vonatkozó terjedelmes és tanulságos jelentést. Az előjáróság a szép munkáért a Nagyméltóságú Miniszter Úrnak jegyzőköny-vileg hálás köszönetét nyújtja.

Debreczeni Márton, jegyző.

Hirek és Külfelék.

Eljegyzések. Hanzély Hermia kisasszonyt, Hanzély László kir. tanács, szírákjárasi országgy. képviselő s érdemes megyebizottsági tagunk kedves leányát e napokban jegyezte el kálnói és adámföldi Bornemisza Boldizsár bpesti rendőrfőparancsnok. — Nigrányi Lajos bpesti ke-reskedő jul. 1-én jegyezte el Komjáthy Ilonka kisasszonyt, Komjáthy Károly megyei árvaszeki kiadó szép és kedves leányát. — Bártl Ignác a b. gyarmati nép-banki főnök bérloje jul. hó 2-án jegyezte el Perl Cecília kisasszonyt, özv. Perl Josefín legéndi földbirtokosnő szép leányát.

Gr. Zichy Ferenc, főtárnok mester úr mint a gróf Zichy-család seniora, a budavári székesegyházban léte-zett gróf Zichy kápolnát a helyreállítás után is fontar-tani kívánva, annak belső díszítésére 10000 frtolt aján-lott fel.

Öröndetes hír. Legközelebb érkezőt pénzügy-miniszteri rendelet szerint a pénzügy igazgatóság B. Gyarmatra lesz elhelyezve, s a hivatal már aug 1-én lép életbe.

Kossuth-Losonczy. Kossuth Lajos nagy hazánkja e héten a budapesti lapokban közölt leveleiből szépen meg-emlekezik azon városokról, melyek őt diszpolgárának megválasztották. Ezen 33 város közül különösen kiemeli első sorban Nagy-Bányát, aztán Losonczyt. A nagy-

dik régi bék diszpolgárságot — ugymond — a nagy-bányaiul husz évvel későbből Losonczyra, a brutális kegyetlenséggel megkínzott magyar Breszának közön-helem, a mely Párisból a fatális 1867. év májusnak 7-én Deak Ferenczhez jutott nyílt levelemre, még a jogfeladó akkori országgyűlés folyamata közben azzal felelt, hogy engem, annak a jogfeladónak határozott kárhóztatóját, diszpolgárának választott meg!

Kozma Sándor bpesti kir. főügyész június hó 30-án B. Gyarmatra jött, hogy ált a kir. ügyészégi hivatalt és a fogházat hivatalosan megvizsgálja. Önellosága a vizsgálatot, jul. 1-én, 2-án és 3-án ejtette meg a leg-nagyobb pedantériával, s úgy értesülünk, hogy a kir. ügyészégi hivatalban mindent jó rendben talált.

A Felvidéki Magyar Kérmvelődei Egyesület nógrádme-gyei fiók egyletének f. évi jun. 30-án délután 3 órákor a város háza nagy termében ment végbe választmányi és közgyűlése. Napirendre kerültek: 1. Az elnöki jelen-tés. 2. Az 1888. évi számadások felülvizsgálata. 3. A központi választmány időkői adatainak elintézése. 4. A választmány és tisztikar új választási. A tárgyhalmaz jelentékenyebb pontjai voltak a számadások s a választás 1888. évi bevétel volt az 1887. évi pénztári maradvánnyal együtt 649 frt 59 kr, kiadás 34 frt 30 kr s így a készpénz 615 frt 29 kr. Egyhangulag választott el-nökök Kövy Tivadar, jegyzővé Druga József, pénztárossá Jaulusz Ferencz. A választmány tagjaiul választ-tak Ujhelyi Boldizsár, Tomesko Nándor, Hottovinszky Károly, Id. Bartholomeidesz Gyula, gr. Degenfeld Lajos Horváth Danó, Fajnor Sándor, Geduly Elek, Hanzély László, Schvechla Ede, Vitalis József, Komjáthy Anselm, Seitovszky János, Havas Gyula, Sinkó Frigyes, Kondor József, Baintner Arnold, Schultz Lajos, Szilárdy Ödön, Hrabéczy Imre, Hrk János, Pinter Sándor, Pongrácz György, Perényi Gábor, Szurescsányi Emil. A tagok áramlásában nagy változás nem történt. A hátralekók száma tagdíjakban nagy s az 1000 frtolt meghaladja. A málnapataki óvoda létesíthetése ügyében a központhoz jelentés tétetik, melyben a központi igazgatóság felké-retik arra, hogy a meglévő s az 1886-diki főispáni bál 1341 frt összegét 2900 frtig egészítse ki; mert a beadott terv szerint enyibe kerülne a málnapataki óvoda épülete. A kettős gyűlésen nagyon kevesen vettek részt.

A főispáni beiktatási ünnepélyek befejezését városi mű-kevelőinknek szini előadása fogja képezni. Ugyanis jul. 9-én este 8 órákor előfognak adni: „Rozenkranz és Gúldenstern” kezimű virjátékot, mely előadásnak főleg az fogja vonzó erejét fokozni, hogy abban a női szere-peket: Hatser Irén, Plachy Panna és Ujhelyi Szilda szép kisasszonyok fogják játszani.

Gyászli. Hontvármegyének egyik jeles tagja hunyt el jun. hó 30-án Felső-Pribelen. Ez Laszkáry Miklós, volt alispán, s minden jó és nemes ügynek barátja. Haláláról a megszorodott család a következő gyász-jelentést adta ki: „Özvegy Laszkáry Miklósné született dacsolami és keszihózi Dacsó Amalia ugy maga vala-mint gyermekei: Laszkáry Ödön, Laszkáry Ferencz, Laszkáry Pál, neje ellai és kis-sztankózi Szilvay Anna és gyermekük Marian, Laszkáry Júlia, férje jászberényi Kalmar Ernő és gyermekük Ilona, nevében is fájdalom-tól megtört szívvel jelenli felejtethetlen imádott jó fér-jének, a legjobb alya, nagyatya és ipának drskőzi Lasz-káry Miklós földbirtokosnak, Hontvármegye 1848—9. évi első alispánjának, a nagyhonti ág. ev. esperességi törvényszék volt világi elnökének és több egyház volt felügyelőjének, közhasznú munkás élete 77-ik, boldog házasságának 49-ik évében Felső-Pribelen folyó évi jú-nius 30-án esti 7 órákor hosszu szenvedés után vég-elgyengülés folytán bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült temei folyó évi július 2-án délután 4 órákor fognak az ág. ev. hitvallás szerint a Felső-Pribelen örök nyugalomra helyeztetni. Aldott le-gyen emléke!”

Dr. Ehrenreich Lajos szíráki tisztb. vármegyei főorvos széllhűdéses állapota még ez ideig jobbra nem fordult. Dr. Feledi Ferencz már harmadszor látogatta meg a súlyos beteget, kinek mihamarabbi felgyógyulását min-denki őszinte szívből kívánja.

Körjegyző választások. Sztegován jul. hó 3-án ment végbe a körjegyző választás, mely alkalommal körjeg-yzőnek egyhangulag Pósa István választott meg. — Batorfalun Hontvármegyében a nyugdíjba lépett Labáth Károly helyébe körjegyzőül jul. 2-án ugyancsak egy-hangulag Tornócs József (Tornócs Vidor községi számvé-vő fia) lett megválasztva.

Halálhír. Gracza László súlyk-pusztai (Hontvár-megye) birtokost jun. hó 30-ról jul. hó elsőjére virradó éjjelen kertjében egy körte fa alatt széllhűdés követke-zésben meghalva találták. Gracza László fivérével együtt jelentékeny szerepet játszott a forradalomban. Azóta erős 48-as érzelmű férfi volt, s folytonosan szidta a kormányt és Hontvármegye főispánját. Gracza 59 éves korában érte a halál. — Pósa Lajos főbírói plebanus jun. hó 30-án 56 éves korában szintén széllhűdés kö-vetkeztében elhunyt s jul. hó 2-án eltemetett. — Horváth Bertalan főlejárasi szolgabírónkat és kedves nejét az Isten nagy csapással látogatta meg. Egyetlen Berti fiaiskájuk július 3-án az anyukák seregébe száll-lott fel. Isten enyhítse a súlyos csapással meglátogatott szülői fájdalmát!

Polgári lak zárünnepély. A pedag. isk. évzáró napján 29-én a Trefort ünnepélyen kívül befejezés tört az is-kolában tartott hivatalos berekeztéssel és este a szim-körben rendezett előadással, melyen költemények, ifju-sági szimnűvek, énekek és egy zongorára szerzett rha-pódia adattak elő minden tekintetben sikerrel. A befolyott jövedelem jótékony célra fordílatott.

A meggyőződés tartalma. Világos bizonyítékok gyűjtek a közönséget, hogy Warner Safe Cure-je az egye-düli hatással szer vese- és májbaj, továbbá a vizeszervek bajai ellen, nemkülömben az ezekből származó minden egyéb bajok, nevezetesen rheumatizmus, köszvény, vizi-belegység és gyomorbaj ellen.

Az emberiség legnagyobb része szenved e bajok között. Warner Safe Cure-je kéznél van minden

olyan családban, melynek kedves hozzátartozóinak egész-sége.

Orvosok sikerrel alkalmazzák Warner Safe Cure-je, s mindenki gyógygyulhat általa.

Az alább közölt bizonyítványok és hálalkodó leve-lek minden kétséget kizárnak.

Bécs, IV. Freihaus.

Warner Safe Cure-jét családban, valamint több más ismerős családban is jó eredménnyel használták, s kész vagyok arról személyesen értesítést is adni.

Stid Rudolf.

Pechery, Schlan m. Csehország.

Kötelezőgémnek ismerem nyilvánosan is kifejezni közö-ne-temet a miatt, hogy Warner Safe Cure-je gyomor-, vese- és máj-bajomból teljesen gyógyított. Mindeztáns két esztendőig a leg-herasztabb kinohat állottam ki, s ez idő nagy részét agyban töltenem kellett. A kezelő orvosok tehetetlenségűl álltak, s nem tudták rajam segíteni.

Prasek János, vendégloás.

Paks, Magyarország.

Örömmel értesítem, hogy Warner Safe Cure-jének kitűnő hatása van. Köszvényből és görbeárból gyógygyt.

S. Bena István.

Cuzon, Magyarország.

Egy Bright-vesebajban szenvedő beteg Warner Safe Cure-jével gyógyítottam, s kitűnő eredményt értem el vele.

Dr. Kirca Gyula.

Kralowitz, Csehország.

Warner Safe Cure-jével kitűnő eredményt értem el.

Stid László, cs. kir. jegyző.

Krikkó.

Warner Safe Cure-jének jó hatása van hólyagbajomnál.

Zaranki Szaniszló,

cs. k. r. főörv. irodalagságató.

Königsberg, Eger m. Csehországban.

Indítatva érzem magamat, hogy minden szenvedőnek a legnehezebben ajánljam Warner Safe Cure-jét, Est a szert min-denki bizalommal használhatja.

Hosszabb időn át majdagnatban, epeköben, étvágytalan-ságban szenvedtem, fájdalmat éreztem a jobb oldalamban, szóval kin volt az életem.

Mintán minden más szer és a furdokura eredménytelen maradt, Warner Safe Cure-jét használtam s e szer hála Istennek teljesen gyógygyt.

Brandl, divatárúsnő.

Bécs, VII. Myrthengasse 6. sz.

Az igazsághoz híven bizonyíthatom, hogy Warner Safe Cure-je nekem rendkívül használt, mintán minden más szer ered-ménytelen volt.

Erich János.

Szeged.

Warner Safe Cure-je nekem nagyon használt.

Baross László, lelkész.

Pilgram, Csehország.

Warner Safe Cure-je öt évig tartó gyomorbajomból telje-sen gyógygyt.

Národny Baranka,

háztulajdonosnő.

Belgrád.

Alulírott Warner Safe Cure-jét mindenkinek a legmelegeb-ben ajánlhatom mint vértisztító szert, továbbá főfájás és sziv-dobogás ellen, mivel ez a szer engen e betegségekből teljesen gyógygyt.

Kijevics Katalin.

warner Safe Cure-je kapható a „Salvator” gyógyszer-tárban Pozsonyban, Török József ár gyógyszerlárában Buda-pestben, s más gyógyszerlárákban.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1889-İK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.

Fél évre 3 frt — kr.

Negyedévre 1 frt 50 kr.

Egy hónapra frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czimezve — legezelszerűbben postaútványnyal — a nyomtatandó példányok s pontos széküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LASZLÓ.

kiadó és laptulajdonos.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

Horváth Danó,

felelős szerkesztő.

HIRDETÉS.

Szécsény mezőváros közelében a varsányi határban egy körülbelül 105 hold kiterjedésű szép és igen jó pusztai birtok kellő gazdasági épületekkel együtt f. 1889 évi október hó 1-sőtől 3. esetleg 6 évre haszonbérbe adatik. Értekezhetni Szécsényben, Terezyánszky Istánv ügyvéddel.

Üzlet eladási hirdetmény!

Ipolyságon a piac téren 6 év óta fennálló bőr és vas kereskedésemel más vállalkozás miatt igen előnyös feltételek mellett eladom. Az árak esetleg kisebb részekben is igen olesó áron megvehető.

Ipolyság, 1889. július hó 6-án.

Deutsch Dávid.

526—1889. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbirre teszi, hogy a losonczy kir. já-rasháza 3363/18-7. sz. végzése által Ujhelyi Gyula végrehajtó javára Smidhalter J. A. és neje ellen 2000 frt 18ke, ennek 1887. évi július hó 7-től számított 6%, kamatai és eldigi összesen 47 forint perkoltság követelés erejéig elrendelt kiélegítési és végrehajtás alkalmával bíróilag le és felülfoglalt és 5215 frtra becsült különféle gazdasági eszköz és egyéb gépekből álló ingósá-gok nyilvános árverés után elfognak adatni.

Mely árverésnek a 276/—89. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Losonczon a földfa vendéglo épüle-tében leendő eszavolásra 1889. évi július hó 16-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók esen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 18-1. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladhatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiáratandó. Kelt Losonczon 1889. évi július hó 20-án.

Hontú Ferenc kir. bíróági végrehajtó.

Kiváló szer minden rovar ellen.

"Zacherlin"

Csak akkor valódi minőségű:

ha palaczkokban van ezen felirással

J. ZACHERL.

A mit pusztán papírbán néhány kr. jeczárítáruknak attól különösen óvakodni kell, mert az nem valódi rovarpor.

A mindenféle hamis utánzataira a valódi Zacherlin-palaczkoknak komolyan és óva kell figyelmeztetnünk, bárha hírnevére féltékeny eladó a hamisított áru eladásától vonakodni is fog.

J. HACHERL, BÉCS.

Kaphatók:

Csomagolt palaczk.

B.-Gyarmaton: Felsenburg Teodor,
Feledi Ignác,
Benkő József,
Kanitz Ödön gyógyszer-
tárában,
Hummel Mihály,
Bachár Gyula,
B.-Gyarmaton: Ebenführer Lajos,
Ipolyágon: Dombó Károly,

Kis-Terennén: Beck Fülöp utóda,
Losoncson: Kirchner Dániel gyógyszer-
tárában és
Pohorny Ede gyógyszer-
tárában,
Losoncson: Savidt J. V. és fiánál,
Szlávy Lajosnál,
Kürner Józsefnél,
Lupocsa Dánielnél,

Salgó-Tarján: Both és Majernik,
Szécsény: Deutsch Sándornál,
Schlesinger Salamonnál,
Vácson: Trager Ignác,
Intzedy Soma,
Hufnagel Imre,
Millmann Géza,
Haidfeld Alajos,
Klein Ignácnál.

Bérbe adandó ház!

Balassa-Gyarmaton az úgynevezett „Nagyhid-utczában” 236-ik szám alatti ház folyó évi octóber hó 1-ő napjától, vagy esetleg azonnal is, 3 szót több évre is haszonbérbe kiadó. — A lakás áll: 1 bolt, 2 szoba, konyha, éles kamra, magtár és nagy kertből. — A ház jutányos feltételek mellett örökön is eladó.

Bővebb értesítést ad **LÖVY Ignác** „szécsényi és nagyhid-utca” sarkán lévő házában B.-Gyarmaton.

Kiadó lakás!

B.-Gyarmaton a „Teleki” utczában özy. Ruttkay Lászlóné 641. számú házában 2 utcaj és egy elő szoba, konyha, élesztár, fűskamra, pincze és egy rész kert folyó évi octóber 1-étől haszonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető B.-Gyarmaton Bachár Gyula kereskedésében.

ELADÁS.

A főtisztelendő rozsnói káptalan ezennel áruba bocsátja:

- 1-ször. Ipolyág nagyközségben a főtérre találtató szállodáját és az ezzel összeépített egykori kaszinó helyiséget szóval az ipolyági 63. sz. tjkvben 118. hrsz. a. bejegyzett egész épületet, mely 16 szobát foglal magában, mellék épületeivel ugyminőt istállókkal és állással együtt.
- 2-szor. A nevezett nagyközséghez tartozó Szurdok — prassa nevű telepen fekvő korcsmáját a hozzá tartozó istállóval állással és kerttel.
- 3-szor. Tesmag községben fekvő korcsmáját és az ahhoz tartozó kerttel.
- 4-szer. Alsó-Palojta községben találtató korcsma-épületét.

Ezen ingatlanok nem együttesen hanem csak egyenként tagnak eladatni

A vételár fele a szerződés megkötésekor azonnal, esetleg a vevő kérésére aonnal csak $\frac{1}{4}$ -ed része, az ezen felüli vételári összeg pedig 6% kamat fizetés mellett tíz év alatt lesz lefizetendő. Az első esetben elegendő, ha a vételár másik fele csak a megvett ingatlanon biztosított jelzálogilag, az utóbbi esetben azonban vagyis akkor, ha csak $\frac{1}{4}$ -ed rész fizetettik le, a zálogjog nemcsak a megvett ingatlanra, hanem vevőnek más — elegendő biztosítékot nyújtó — ingatlanaira is kell hogy bekebelezessék.

De mindkét esetben az épületek tűzkár ellen biztosítandók, és hogy ez megtörtént, okirattal igazolandó.

Vonni szándékozók nálam f. 6. augusztus 15-ig benyújtandó zárt ajánlatok útján — és csakis így — tehetnek a vételárra nézve ajánlatokat. Ipolyág, 1889. június hó 20-án.

Hederváry Antal

Agyszéd mint a eimzett káptalan meghatalmazottja.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudomására hozni, miszerint üzletemet, mely eddig a görög n. e. templommal szemközt létezett, f. 6. július hó 1-én a Feledi Ignác úr üzletével szemközt lévő (Herczfeld-féle) házba tettem át és azt a mai kor igényeinek megfelelően s egészen ujjonnan rendeztem be.

Kérem a t. cz. közönséget, miszerint a közel 40 év óta fennálló cégem iránt eddig tanúsított bizalmat a jövőben is fentartani kegyeskedjék.

Teljes tisztelettel

Himmler Mór.

DARVAI ARMIN

könyvkereskedésében B.-Gyarmaton

egy jó házból való fiú

TANULÓNAK

felvétetik.